

Sygn. akt: I C 2726/17 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2018 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Piotr Żywicki
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Karwacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 stycznia 2018 r. w O.

sprawy z powództwa (...) S.A. w restrukturyzacji z siedzibą w B.,

przeciwko M. B.,

o zapłatę,

I. zasądza od pozwanej M. B. na rzecz powoda (...) S.A. w restrukturyzacji z siedzibą w B. kwotę 3.556,35 zł (trzy tysiące pięćset pięćdziesiąt sześć złotych 35/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30.06.2017 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie oddala powództwo;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 831,70 zł (osiemset trzydzieści jeden złotych 70/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. wyrokowi w pkt. I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

/-/ SSR Piotr Żywicki

Sygn. akt I C 2726/17 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B. wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 4.348,46 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że zawarł z pozwaną umowę, której przedmiotem było udzielenie pożyczki pieniężnej na podstawie której pozwana zobowiązała się do zwrotu kwoty 3.826,20 zł. Miała być ona zwrócona w 117 tygodniowych ratach, jednakże pozwana wpłaciła jedynie kwotę 208,75 zł.

Pozwana M. B. nie złożyła odpowiedzi na pozew, nie podjęła obrony w sprawie i nie stawiła się na rozprawę mimo prawidłowego zawiadomienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 czerwca 2012r. strony zawarły umowę pożyczki, na podstawie której powód udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 2.000 zł. Pozwana miała spłacić na rzecz powoda łączną kwotę 3.826,20 zł, w tym opłatę za obsługę pożyczki w domu w kwocie 1.134,87 zł, opłatę przygotowawczą w kwocie 200 zł, dodatkowa opłatę przygotowawczą w kwocie 200 zł i odsetki w kwocie 291,33 zł. Pozwana obowiązana była spłacić pożyczkę w 60 tygodniowych ratach po 63,77 zł. (dowód: umowa pożyczki pieniężnej – k. 28-31)

Pozwana dokonała spłaty jedynie 208,75 zł.

(bezsporne; historia spłat – k. 33-34)

W dniu 15 czerwca 2012r. pozwana podpisała sporządzony przez powoda aneks do umowy pożyczki, zgodnie z którym zobowiązała się do spłaty zadłużenia w kwocie 3.617,45 zł i w ratach tygodniowych po 31 zł każda. Data płatności ostatniej raty przypadała na dzień 17 sierpnia 2016r.

(bezsporne; aneks – k. 32)

Sąd zważył, co następuje:

Na podstawie zebranego materiału dowodowego roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w części.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, których prawdziwość nie budziła wątpliwości.

Zgodnie z art. 339 §1 i 2 kpc jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W ocenie sądu okoliczności przytoczone w pozwie oraz w pismach doręczonych pozwanemu przed rozprawą budziły wątpliwości sądu, skutkiem czego zachodziła potrzeba przeprowadzenia postępowania dowodowego.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedstawionych przez powoda, których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu.

W niniejszej sprawie powód opierał swoje roszczenie na treści umowy łączącej go z pozwaną, w świetle której pozwana zobowiązana była do zwrotu kwoty pożyczki oraz związanych z nią kosztów, z uwzględnieniem odsetek, a także opłat za obsługę domu.

Roszczenia powoda znajduje oparcie w art. 720 kc oraz w przepisach ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 powołanej ustawy przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi, przy czym w myśl ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki.

Wskazać należy, że umowa pożyczki jest umową odpłatną. Zwyczajową formą wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału są odsetki, ewentualnie także inne opłaty (nazywane najczęściej prowizją czy opłatami przygotowawczymi). Oczywiście wysokość tych opłat nie może być dowolna. W sytuacji gdy są one rażąco wygórowane, można uznać postanowienia umowy je kształtujące za niezgodne z zasadami współżycia społecznego lub też za zmierzające do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych i przez to nieważne. Czynności prawne bowiem (w tym także i umowy) podlegają ocenie pod kątem zgodności z zasadami współżycia społecznego i zgodności z prawem. Zgodnie zaś z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień

czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest także czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego (art. 58 §2 kc). Przy czym za naruszenie zasad współzycia społecznego należy rozumieć zawarcie umowy sprzecznej z uczciwością i rzetelnością kupiecką lub takiej, która kształtować będzie wzajemne stosunki między stronami w sposób ewidentnie urągający słuszności (tak Agnieszka Rzetecka-Gil, Kodeks Cywilny. Komentarz. Zobowiązania – część ogólna, LEX/el., 2011).

Z art. 5 pkt 8 ww. ustawy o kredycie konsumenckim wynika, że całkowita kwota do zapłaty przez konsumenta stanowi sumę całkowitego kosztu kredytu i całkowitej kwoty kredytu. W pkt 6 tego artykułu wskazano, że całkowity koszt kredytu to wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu, z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. Przywołana wyżej ustawa nie wyłącza stosowania ogólnych przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących pożyczki. Stanowi jednak ograniczenie wyrażonej w art. 353¹ k.c. zasady swobody umów.

Jednocześnie wskazania wymaga, iż w chwili zawierania przez strony umowy pożyczki nie obowiązywały przepisy określające maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, które mogły być pobierane od konsumentów. Art. 36a ustawy - określający maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu – dodany został bowiem do ustawy o kredycie konsumenckim z 12 maja 2011r. ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 roku o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw. Przepis ten wszedł w życie dopiero z dniem 11 marca 2016r. i dotyczy umów zawieranych po tej dacie.

Mając jednak na uwadze fakt, że ustawodawca ostatecznie określił maksymalną wysokość kosztów pozaodsetkowych, przepisy te należy uwzględnić przy ocenie wysokości kosztów pozaodsetkowych w niniejszej sprawie, tj. przy badaniu górnej granicy tych kosztów, powyżej których postanowienia umowne winny być uznane za nieważne (art. 58 §1-3 kc). W ocenie sądu granicę tę winna wyznaczać wysokość tych kosztów określona w obecnym stanie prawnym, jako najlepiej odnosząca się do woli ustawodawcy.

Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 36a ustawy o kredycie konsumenckim koszty pozaodsetkowe nie mogą przekroczyć sumy dwóch składników: 25 proc. kredytu (część stała) oraz 30 proc. wartości kredytu w skali roku (część zmienna zależna od czasu trwania umowy). Zgodnie z powyższym dozwolone pozaodsetkowe koszty w niniejszej sprawie, mogłyby wynosić $1.190,41$ zł tj. $[2.000 \times 25\%] + [(2.000 \times 420/365) \times 30\%] = 500 + 690,41$.

W świetle umowy zatem strona pozwana winna zapłacić powodowi kwotę $3.481,74$ zł na co składało się 2.000 zł (kwota pożyczki) + $1.190,41$ zł (maksymalne pozaodsetkowe koszty) + $291,33$ zł (odsetki umowne).

Rozważań powyższych nie zmiana fakt zawarcia przez strony aneksu do umowy z którego wynika zobowiązanie pozwanego do zapłaty obliczonego przez powoda zadłużenia przeterminowanego. Aneks taki również podlega ocenie zgodności z prawem i zasadami współzycia społecznego (art. 58 §1 i 2 kc) i nie może konwalidować nieważności części postanowień umowy pożyczki.

Mając na uwadze fakt, że pozwana uiszcza na rzecz powoda ostatecznie kwotę $208,75$ zł, należało na podstawie ww. przepisów zasądzić na jego rzecz dodatkowo od pozwanej kwotę $3.272,99$ zł ($3481,74$ zł – $208,75$ zł). Dodatkowo, zgodnie z żądaniem wskazanym w pozwie, należało zasądzić (art. 455 i art. 488 § 1 k.c.) skapitalizowane odsetki ustawowe za opóźnienie od tej kwoty lecz od dnia 18 sierpnia 2016r. (data ostatniej raty pożyczki – jako data w której cała niespłacona dotychczas wierzytelność była na pewno w całości wymagalna) do dnia 29 czerwca 2017r. (dzień poprzedzający wniesienie pozwu), tj. kwotę $283,36$ zł. Łącznie zatem zasądzono na rzecz powoda kwotę $3.556,35$ zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia następnego po dniu wniesienia pozwu – pkt I wyroku.

W pkt II wyroku powództwo w pozostałej części Sąd oddalił z przyczyn wyjaśnionych powyżej. Oddaleniu podlegało także częściowo żądanie zasądzenia odsetek skapitalizowanych. Prawidłowe bowiem wyliczenie odsetek od poszczególnych rat przy uwzględnieniu zasadności roszczenia głównego wymagało wiadomości specjalnych. Powód

nie złożył wniosku o opinię biegłego. Wobec reprezentowania powoda przez profesjonalnego pełnomocnika, brak było podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z urzędu.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie naliczanych od dnia wniesienia pozwu orzeczono po myśli art. 481 §1 i §2 kc i art. 482 §1 kc.

W pkt III wyroku orzeczono o kosztach procesu na podstawie art.100 k.p.c., zgodnie z którym razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Biorąc pod uwagę, że powód wygrał sprawę w 81,78% na jego rzecz należało zasądzić kwotę 831,70 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie art. 333 §1 pkt 3 k.p.c. Sąd nadał wyrokowi w pkt I i III rygor natychmiastowej wykonalności (pkt IV wyroku).

SSR Piotr Żywicki